

บทสรุปผู้บริหาร

สภาพทั่วไป

ห้วงเดือนมกราคม – มีนาคม 2555 เป็นช่วงรอยต่อระหว่างฤดูหนาวกับฤดูร้อนจังหวัดน่านซึ่งมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ทั้ง 15 อำเภอ จึงมีสภาพของความแห้งแล้งและอากาศร้อน ต้นไม้ผลัดใบ และการลักลอบเผาป่าทำไร่เลื่อนลอยเป็นวงกว้าง ทำให้เกิดมลภาวะของหมอกควันไฟส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนและผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจเนื่องจากเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการคมนาคมทางอากาศและเป็นผลกระทบต่อบรรยากาศของการท่องเที่ยว

นอกจากนั้นในด้านประชากรวัยแรงงานก็ได้เกิดปัจจัยเงื่อนไขที่สำคัญ ได้แก่ ประชากรไม่สามารถประกอบอาชีพทางการเกษตรได้เนื่องจากประสบภาวะภัยแล้งจึงได้อพยพเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมในเมืองใหญ่

สภาพเศรษฐกิจ

โครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดน่านเมื่อพิจารณาจากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดน่าน(GPP) ณ ราคาคงที่(เฉลี่ยปี 2548-2553) จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นกับ 3 สาขาการผลิตหลัก ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ สาขาการศึกษา และสาขาการค้าส่งค้าปลีกเป็นสำคัญ มีสัดส่วนร้อยละ 34.55 13.77 และ 12.92 ตามลำดับ

เศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดน่านเดือนกุมภาพันธ์ 2555 หดตัวเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่แล้ว เป็นผลจาก ด้านอุปทาน หดตัว พิจารณาจากภาคการเกษตรหดตัว จากสาขาการเกษตรหดตัวจากการลดลงของมูลค่าพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และยางพารา ภาคนอกการเกษตรหดตัว พิจารณาจากสาขาการบริการและการท่องเที่ยวหดตัว จากการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เยี่ยมชมอุทยานแห่งชาติและนักท่องเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ และสาขาเหมืองแร่และย่อยหินหดตัวจากปริมาณการผลิตที่ลดลง

ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2554 การจดทะเบียนนิติบุคคลเพื่อประกอบกิจการธุรกิจการลงทุนในจังหวัดน่านมีการจดทะเบียนทั้ง 28 ราย มีทุนจดทะเบียน 34.2 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรม การก่อสร้าง

สถานการณ์ด้านแรงงาน

การมีงานทำ มีผู้อยู่ในวัยแรงงาน หรือมีอายุ 15 ปีขึ้นไป 406,915 คน อยู่ในกำลังแรงงาน 324,439 คน มีงานทำ 323,145 คนว่างงาน 1,043 คน

ผู้มีงานทำ 323,145 คน ทำงานในภาคเกษตร 218,068 คน ทำงานนอกภาคเกษตร 105,077 คน โดยผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรส่วนใหญ่ทำงานในสาขาขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ รถจักรยานยนต์จำนวน 28,272 คน (ร้อยละ 8.75) รองลงมาเป็นผู้มีงานทำในสาขาการศึกษา 12,835 คน(ร้อยละ 3.97) บริหารราชการ จำนวน 12,774 คน (ร้อยละ 3.95) นอกจากนั้นผู้มีงานทำดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา จำนวน 91,020 คน (ร้อยละ 28.17) รองลงไปเป็นประถมศึกษาจำนวน 72,923 คน (ร้อยละ 22.57)

แรงงานนอกระบบ จากข้อมูลแรงงานนอกระบบปี 2554 ของสำนักงานสถิติจังหวัดน่าน พบว่า ผู้มีงานทำอยู่ในแรงงานนอกระบบจำนวน 247,264 คน ทำงานในภาคเกษตร 200,162 คน หรือร้อยละ 80.95 นอกภาคเกษตร 47,202 คน หรือร้อยละ 19.05 อุตสาหกรรมที่มีแรงงานนอกระบบสูงสุดคือ การขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ ฯ จำนวน 18,120 คน หรือร้อยละ 7.33 ของแรงงานนอกระบบ รองลงมาคือการก่อสร้าง 7,814 คน หรือร้อยละ 3.16 ส่วนอาชีพที่มีการทำงานนอกระบบสูงสุดคือ ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง จำนวน 197,258 คน หรือร้อยละ 79.78 แรงงานนอกระบบส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าประถมศึกษา 82,601 คน หรือร้อยละ 33.41

การบริการจัดหางานในประเทศ

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2555 นายจ้าง/สถานประกอบการได้แจ้งตำแหน่งงานว่างจำนวน 999 อัตรา มีผู้ลงทะเบียนสมัครงาน 718 คน บรรจุงาน 664 คน ตำแหน่งงานว่างตามระดับการศึกษาที่ต้องการ สูงสุดคือระดับมัธยมศึกษา 450 อัตราหรือร้อยละ 40.05 รองลงมาประถมศึกษาและต่ำกว่า 353 อัตรา (ร้อยละ 35.34) ส่วนอาชีพที่มีตำแหน่งงานว่างมากที่สุดคือ อาชีพงานพื้นฐาน 740 อัตรา รองลงมาพนักงานบริการและพนักงานขายในร้านค้าและตลาด 90 อัตรา ช่วงอายุที่นายจ้างมีต้องการจ้างงาน คือช่วงอายุ 18 - 24 ปี จำนวน 448 อัตรา ส่วนการบรรจุงานส่วนใหญ่เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาและเป็นอาชีพงานพื้นฐานมากที่สุด

แรงงานต่างด้าว แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมายข้อมูลเดือนมีนาคม 2555 มีจำนวน 322 คน โดยส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานตามข้อตกลง(MOU) จำนวน 199 คน (ร้อยละ 62.19) ประเภทชั่วคราวทั่วไป จำนวน 111 คน (ร้อยละ 34.69) มาตรา 13 ยกเว้น มติ ครม. 9 คน (ร้อยละ 2.81) สำหรับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายที่ได้รับอนุญาตให้ทำงานตามมติครม. 3 สัญชาติ คือ พม่า ลาว กัมพูชา ซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำงานชั่วคราว มีจำนวนทั้งสิ้น 473 คน ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติลาว 380 คน (ร้อยละ 380.34) พม่า 84 คน (ร้อยละ 17.16) กัมพูชา 9 คน (ร้อยละ 1.90)

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มีผู้แจ้งความประสงค์ไปทำงาน ต่างประเทศจำนวน 121 คน ส่วนการขออนุญาตไปทำงานต่างประเทศไตรมาส 1 ปี 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 145 คน โดยส่วนใหญ่เป็นการเดินทางกลับไปทำงานโดยการต่อสัญญา (RE-ENTRY) 83 คน หรือ ร้อยละ 57.24 เดินทางผ่านด่านตรวจคนหางานน่าน 61 คน (ร้อยละ 42.07)

การพัฒนาศักยภาพแรงงาน

ในไตรมาสที่ 1 ปี 2555 มีการฝึกอาชีพเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือเป็นการฝึกเตรียมเข้าสู่การทำงาน จำนวน 17 คน โดยเป็นช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 11 คน รองลงมาช่างอุตสาหกรรมศิลป์ 6 คน ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างการฝึก ส่วนการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานมีจำนวน 104 คน ส่วนใหญ่เป็นสาขา ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ 73 คน สาขาธุรกิจบริการ 31 แห่ง และมีผู้เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จำนวน 186 คน ส่วนใหญ่เป็นสาขาช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ 71 คน ช่างก่อสร้าง 60 คน ช่วยธุรกิจและบริการ 22 คน และผ่านการทดสอบจำนวน 162 คน

การคุ้มครองแรงงาน

มีการตรวจสอบสถานประกอบการตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานไตรมาสที่ 1 ปี 2555 จำนวน 14 แห่ง มีลูกจ้างผ่านการตรวจ 270 คน เป็นสถานประกอบการขนาด 20 – 49 คน มากที่สุด จำนวน 5 แห่ง รองลงมา ขนาด 10 – 19 คน จำนวน 3 แห่ง จากการตรวจมีสถานประกอบการที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานพบว่าไม่การกระทำผิด

การตรวจความปลอดภัยในการทำงาน

การตรวจความปลอดภัยในการทำงานจากการตรวจสอบสถานประกอบการ 12 แห่ง มีลูกจ้างผ่านการตรวจ 260 คน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมประเภทขายปลีก ขายส่ง ซ่อมแซมยานยนต์ 6 แห่ง รองลงมา สาขาการผลิต 3 แห่ง ซึ่งทั้งหมดได้ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานทั้งหมด

การประกันสังคม

มีสถานประกอบการที่ขึ้นทะเบียนประกันสังคม 1,420 แห่ง มีผู้ประกันตน 12,858 คน ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาด 1-4 คน มีจำนวน 826 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 58.17 รองลงมา ขนาด 5 – 9 คน จำนวน 302 แห่ง (ร้อยละ 21.27) มีผู้ใช้บริการกองทุนประกันสังคม 7 กรณี จำนวน 1,651 ราย ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นกรณีว่างงาน 609 ราย หรือร้อยละ 36.89 มีการจ่ายเงินตามประโยชน์ทดแทนทั้งสิ้น 13,637,644.02 บาท

ตัวชี้วัดภาวะแรงงาน

อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน จากข้อมูลไตรมาสที่ 4/2554 ของสำนักงานสถิติจังหวัดน่าน อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานหรือสภาพกำลังแรงงานในตลาดแรงงานมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นจากไตรมาสที่ผ่านมาอยู่ที่ร้อยละ 79.73 จากไตรมาสที่ 3 ที่มีร้อยละ 78.98

อัตราการจ้างงาน การจ้างงานในภาคเกษตรไตรมาสที่ 4/2554 มีอัตราสูงขึ้นจากไตรมาสที่ 3 อยู่ที่ร้อยละ 67.48 นอกภาคเกษตรมีอัตราลดลงอยู่ที่ร้อยละ 32.52 ซึ่งในช่วงดังกล่าวเป็นฤดูกาลเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานในภาคเกษตร

อัตราการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมการผลิต การจ้างงานในอุตสาหกรรมการผลิตในไตรมาสที่ 4 มีอัตราลดลงอยู่ที่ร้อยละ 3.63 จากไตรมาสที่ 3 ที่มีอัตราร้อยละ 4.07

อัตราการว่างงาน อัตราการว่างงานในไตรมาสที่ 4 มีอัตราลดลงอยู่ที่ร้อยละ 0.32 ขณะที่ไตรมาส 3 อยู่ที่ร้อยละ 2.26 เนื่องจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้าภาคเกษตร

อัตราการบรรจุนาน ของสำนักงานจัดหางานจังหวัดน่านในไตรมาสที่ 1/2555 อัตราการบรรจุนานต่อตำแหน่งงานเพิ่มสูงขึ้นจากไตรมาสที่ 4 อยู่ที่ 151.25 ซึ่งบางส่วนเป็นการบรรจุนานจากตำแหน่งงานว่างของไตรมาสก่อนขณะเดียวกันอัตราการบรรจุนานต่อผู้สมัครงานเพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 66.47

อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าว

อัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวตามมติ ครม. 3 สัญชาติ คือ ลาว พม่า กัมพูชา ส่วนใหญ่เป็นการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวสูงสุด มีอัตราร้อยละ 80.34

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการ

อัตราการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุ้มครองแรงงานเป็นศูนย์ในขณะที่ไตรมาสที่ผ่านมามีร้อยละ 7.69 และอัตราการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยลดลงเป็นศูนย์เช่นกัน

การคาดประมาณการกำลังแรงงาน

ในปี 2555 คาดประมาณการมีการจ้างงานทั้งสิ้น 278,788 คน อยู่ในภาคเกษตร 156,475 คน ภาคอุตสาหกรรม 43,840 คน ภาคบริการ 85,899 คน โดยคาดว่าจะการจ้างงานจะอยู่ในภาคบริการอื่นๆมากที่สุด 31,472 คน รองลงมาขายส่ง ขายปลีก ซ่อมแซมยานยนต์ 28,688 คน เมื่อคาดประมาณการจ้างงานตามวุฒิการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่ามีจำนวน 181,013 คน รองลงมามัธยมศึกษาตอนต้น 33,019 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย 25,574 คน ส่วนอาชีพที่คาดว่าจะมีการจ้างแรงงานสูงสุด คือผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง 137,835 คน รองลงมาคือพนักงานบริการในร้านค้าและตลาด 30,330 คน